

**MĀRUPES
NOVADS**

Kultūras stratēģija

Tūrisma un kultūrvides konsultatīvā
padome

28.11.2024.

Datu iegūšana.

Norises laiks: No 2024. gada aprīļa līdz 2024.gada oktobrim.

- **Tūrisma un kultūrvides konsultatīvā padome – 1 diskusija (12 dalībnieki);**
- **Babītes senioru biedrība – 1 diskusija (8 dalībnieki);**
- **Mārupes senioru biedrība – 1 diskusija (9 dalībnieki);**
- **Darba grupa kultūras nozaru pārstāvjiem – 3 diskusijas (8 dalībnieki);**
- **Kultūras centru pārstāvji – 2 diskusijas (3 dalībnieki);**
- **Bibliotēku pārstāvji – 1 diskusija (7 dalībnieki);**
- **Mārupes novada jaunieši – 1 diskusija (8 dalībnieki);**
- **Kultūras un radošo industriju pārstāvji – 7 intervijas (7 dalībnieki);**
- **Muzeji, novadpētniecība, materiālais un nemateriālais kultūras mantojuma sektors – 1 diskusija, 1 intervija (2 dalībnieki);**
- **Individuālie mākslinieki – 1 intervija (1 dalībnieki);**
- **Mārupes novada iedzīvotāju anketēšana – (224 dalībnieki).**

Kopā: 290 dalībnieki

SVID analīze

Stiprās puses:

- **Atbilstoši finansiālie resursi.** Pietiekams finansējums kultūras pasākumu organizēšanai, amatierkolektīvu atbalstam. Pieaugošs budžets.
- **Dziesmu un deju svētku tradīcijas un amatiermākslas kolektīvi** - XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkos piedalījās gandrīz 350 dalībnieku.
- **Iedzīvotāji un cilvēkresurss, vēsturiskie iedzīvotāji,** kuriem ir plašas zināšanas un informācija par novadu.
- **Baznīcas** – Svētās Annas, Piņķu, Salas Sv. Jāņa draudzes.
- **Veikti ieguldījumi modernas infrastruktūras pilnveidošanai mūzikā un mākslā,** paplašinot arī kapacitāti bērnu uzņemšanai papildus 150 bērniem novadā (no 450 uz 600/MMMS).
- **Izdotas trīs grāmatas par Mārupes novada vēsturi** - grāmatas izdotas 1998. gadā, 1999.gadā, 2015.gadā.
- **Sabiedriskais transports uz un no Rīgas.**
- **Iedzīvotāju skaita pieaugums un pozitīva demogrāfija, migrācija.**

SVID analīze

Stiprās puses:

- **Plašs un regulārs kultūras pasākumu piedāvājums.**
- **Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes funkcijas, plašāka pārraudzība, sadarbība starp iestādēm.** Izveidojot IKSP, ir uzsākts darbs pie sadarbības starp izglītības iestādēm, kultūras namiem un izveidots kopīgs pasākumu plāns, kas ļauj skatīties novadā un visiem pasākumiem kopumā, gan izglītībā, sportā un kultūrā. veidojas labāka komunikācija un pasākumu nepārblīvēšana, lielu pasākumu neorganizēšana vienā laikā.
- **Laba sadarbība ar skolām visām novada bibliotēkām, kas veicinājis skolēnu lasītprasmi un interesi par bibliotēku darbu un funkcijām.**
- **Iestāžu vadītāju un darbinieku profesionālisms – ilgstošie darbinieki, kuri labi zina novadu un senos iedzīvotājus.**
- **Tūrisma un kultūrvides konsultatīvā padome, kas darbojas jau no 2016.gada 18 dalībnieku sastāvā un regulāri tiek uz sēdēm.**
- **Profesionālas ievirzes kultūrizglītības iestādes, kuras veiksmīgi pilda savas funkcijas un piedāvā samērā plašas iespējas.**

SVID analīze

Vājās puses:

- **Infrastruktūras nepietiekamība Dziesmu svētku pamatfunkciju nodrošināšanai** - amatierkolektīvu darbībai, trūkst mēģinājuma telpas, nepietiekama vieta tērpu glabāšanai;
- **Infrastruktūras nepietiekamība dažādu iekštelpu pasākumu organizēšanai teritoriju**, pārējā novada teritorijā izstādes tiek izvietotas kultūras namu zālēs vai foajē, domes foajē, nepietiekamo telpu dēļ, izstādes netiek rīkotas biežāk.
- **Brīvā laika pavadīšanas vietas ar kultūras vērtību** – būtu nepieciešams radīt jaunas, modernas, piesaistošas kultūrvietas un kultūrobjektus, kur iedzīvotāji vēlētos uzturēties un pavadīt laiku.
- **Mobilitāte** - transports, kas nodrošinātu pieeju visa novada ietvaros, ņemot vērā novada plašo teritoriju. Transports, lai nokļūtu no viena novada puses uz otru ir jāplāno caur Rīgu, nav tieša transporta, kas savieno novada pagastus.
- **Nav administratīvā centra** - vieta, kur sanākt iedzīvotājiem uz lieliem svētkiem pasākumiem. Šobrīd pasākumi tiek rīkoti Mārupes kultūras nama iekšpagalmā, Jaunmārupē vai pie Babītes kultūrizglītības centra vai baznīcas.
- **Jāveido jauno iedzīvotāju piederības sajūta novadam**. Jūrmalas un Rīgas tuvums, neveicina cilvēku piederības sajūtu kultūrvidei.

SVID analīze

Vājās puses:

- **Nav koncepcijas pilsētvides mākslas un dizaina objektu izvietojšanai. Maz kvalitatīvu kultūrvides māksliniecisko objektu.**
- **Telpu nepietiekamība Babītes un Salas bibliotēkām un Mārupes pilsētā nav bibliotēkas. Nav klusuma stūrīšu visās bibliotēkās.**
- **Nav brīvdabas estrādes, labiekārtota vieta, kur rīkot āra pasākumus.**
- **Maz starptautisku sadarbības projektu – tikai MMMS rīko starptautiskus konkursus.**
- **Maz izmantotas tehnoloģisko inovāciju iespējas.**
- **Nav muzeja, kas nodarbotos ar novadpētniecību. Novada teritorijā ir tikai viens, privāts aviācijas muzejs.**
- **Ierobežots daudzums un neizdevīgas lokācijas pašvaldības īpašumiem, kur var veidot jaunas kultūrvietas.**
- **Nav telpu virs 250 cilvēku auditorijai (Lielākās novada iekštelpas ir Mārupes kultūras nama lielā zāle un Babītes vidusskolas aktu zāle);**
- **Izstāžu zāles – vienīgā izstāžu vieta novadā atrodas Vietvaļžos**

SVID analīze

Iespējas:

- **Unikālu kultūras produktu veidošana, kas atspoguļo novadu, iesaistot vietējās radošās personības un kolektīvus.**
- **Tūrisma un uzņēmējdarbības atbalsta aģentūra “Must”, kura var veicināt sadarbības iespējas ar privāto sektoru.**
- **Ilgstoši strādājošie darbinieki, kuri pazīst iedzīvotājus un uztur kontaktus, īpaši bibliotekāres ar iedzīvotājiem.**
- **Kultūrvēsturiskā mantojuma plašāka izmantošana reģionālā zīmola un tūrisma piedāvājuma veidošanā.**
- **Starptautiska mēroga kultūras pasākumu organizēšana, piesaistot vietējos un ārvalstu tūristus un piedaloties starptautiskos apmaiņas projektos. Starptautiskā pieredze veicina plašāku skatījumu, uzlabo kvalitāti un rada jaunas inovācijas. Tāpat starptautiskajai sadarbībai ir pozitīva ietekme uz novada ārējo tēlu.**
- **Kultūras darbinieku profesionālā tālākizglītība un jaunu speciālistu piesaiste, ceļot pasākumu kvalitāti.**
- **Kultūras piedāvājuma dažādošana un inovāciju sekmēšana, piedāvājot atbalsta instrumentus privātā un nevalstiskā sektora kultūras projektiem.**
- **Apkaimju pasākumi, lokāli mazu formu pasākumi.**

SVID analīze

Iespējas:

- **Lielais novada iedzīvotāju skaits rada plašas iespējas.**
- **Novada tēla veidošana - apkaimju svētku rīkošana, jaunu formu meklēšana.**
- **Muzeja attīstība Vietvalžos - ir izstrādāts muzeja koncepts un aktīvi darbojas izstāžu zāles vadītāja.**
- **2024.gadā noslēgtais sadraudzības līgums ar Ukrainas pilsētu Veļika Berezovicja pašvaldību var radīt plašas starptautiskās sadarbības iespējas kultūras nozarē.**
- **Veicināt kultūras piedāvājumu sabiedrībai atbilstoši to interesēm un piedāvājumam, piesaistot pašvaldības finansējumu Mārupe - Mūsu Mājas, līdzdalības budžets.**
- **Aktīvi iedzīvotāji, kas darbojas kolektīvos, padomēs, piedalās pasākumos. Aktīvas pensionāru biedrības Mārupē un Piņķos, darbojas represēto biedrība un barikāžu dalībnieku biedrība. Seniori ir gatavi iesaistīties un ir atvērti plašākai sadarbībai.**
- **Dziesmu un deju svētku tradīciju izmantošana. Sniegt iespēju sabiedrībai pasākumu laikā iesaistīties - diskusijas, domu darītavas, ideju ģenerēšanas.**
- **Švarcenieku muiža - kultūrvēsturisks objekts, kurš ikdienā pilda dienas centra funkcijas. Liels potenciāls ēkas uzlabošanai, jumta telpas un apkārtējās teritorijas attīstīšanai, pasākumu rīkošanā, muzeja, izstāžu zāles radīšanā.**

SVID analīze

Draudi:

- **Nepietiekošs valsts atbalsts kultūras būvju celtniecībai un radīšanai.**
- **Jādala telpas ar citām iestādēm telpu trūkuma dēļ, tas varētu radīt zināmas problēmas telpu uzturēšanai – ugunsdrošība, kapacitāte u.c.**
- **Pārāk plaša novada teritorija, piederības neveidošanās.**
- **Rūpnieciskās un privātās apbūves savīšanās.**
- **Globalizācija. Samazinās gados jaunie lasītāji. Grūti piesaistīt jaunos lasītājus, jo ir pieejamas viedierīces, digitalizācija.**
- **Darbinieku vecums – bibliotēku struktūrā ir daudz gados vecāku darbinieku un jaunie mazāk izvēlas šo profesiju, tāpēc nākotnē jāraugās, ka bibliotekārs var būt arī citas profesijas pārstāvis, piemēram, mārketinga speciālists, kurš aptver gan bibliotekāra darbu, gan mārketinga jomu.**
- **Pārāk plaša pasākumu izvēle, pārsātinājums. Var radīt nevajadzīgu konkurenci starp iestādēm, kā arī privāto sektoru. Būtu jāsamēro pasākumu plāns un jāsaprot novada nozīmīgākie pasākumi korelācijā ar vizuālo tēlu un identitāti.**
- **Netiek koordinēta vēstures procesu saglabāšana un nodošana nākamajām paaudzēm, kā arī novadpētniecība.**
- **Normatīvo aktu prasības, kuras bieži nav izpildāmas piem. bibliotēkām.**

Vīzija

Mārupes novads - vieta, ar attīstītu, unikālu kultūras piedāvājumu visa gada garumā un iedzīvotājiem pieejamām, attīstītām kultūrvietām un kultūrtelpām. Mārupes novads turpina attīstīt svētku tradīcijas un amatierkolektīvu darbību augstā līmenī visās kultūras jomās.

Novads stiprina saikni starp kultūru, izglītību un sportu, kā arī uzņēmējdarbību. Rīgas tuvums Mārupes novadam neliedz organizēt tikai savam novadam specifiskus pasākumus dažādām vecuma kategorijām un dažādām iedzīvotāju grupām. Novadā rodas jaunas Latvijā atpazīstamas, apmeklētas un kultūrvietas.

Mārupes novads aktīvi meklē sadarbības un tīklošanās iespējas un ir atvērts inovācijām.

Stratēģiskie mērķi un uzdevumi

2028. gadā Mārupes novads ir visām paaudzēm saistoša kultūrvieta, kurā ir:

1. Daudzveidīgs un sabiedrībai pieejams, laikmetīgs un tradicionāls kultūras piedāvājums dažādām sabiedrības grupām, veicinot sabiedrības atvērtību, empātiju un radošumu. Vienlaikus gan izteikta vietējo kopienu pašorganizēšanās spēja tautas mākslas, amatiermākslas kolektīvos un dažādās individuālās iniciatīvās, gan augstvērtīgs kultūras tūrisma piedāvājums.

2. Materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma un kultūras tradīciju saglabāšana, pētniecība un pieejamība iedzīvotājiem, kā arī nostiprināt piederības un vienotības sajūtu novadā caur tradīcijām un svētkiem.

3. Nodrošinātas jaunas infrastruktūras novadā un atbilstoši resursi, kā arī informatīvā pieejamība un tehnoloģijas.

Mārupes novada kultūras stratēģijas virzienus veido pieci stratēģijas attīstības pamatvirzieni

SAV I: IEKĻAUJOŠA KULTŪRVIDE: PIEEJAMĪBA UN LĪDZDALĪBA

SAV II: JAUNA KULTŪRTELPA, ESOŠO KULTŪRTELPU ATTĪSTĪBA UN INFRASTRUKTŪRA

SAV III: SADARBĪBA AR LATVIJAS UN STARPTAUTISKIEM PARTNERIEM

SAV IV: KULTŪRAS PIEDĀVĀJUMA DAUDZVEIDĪBA UN IZAICINĀJUMI

SAV V: PĀRVALDĪBA

SAV I: IEKĻAUJOŠA KULTŪRVIDE: PIEEJAMĪBA UN LĪDZDALĪBA

U.1.1. Nodrošināt Latvijas dziesmu un deju svētku tradīcijas un nemateriālo mantojumu

U.1.2. Nodrošināt kultūras pieejamību dažādām iedzīvotāju grupām

U.1.3. Nostiprināt piederības un vienotības sajūtu novadā caur tradīcijām un svētkiem

SAV II: JAUNA KULTŪRTELPA, ESOŠO KULTŪRTELPU ATTĪSTĪBA UN INFRASTRUKTŪRA

U.2.1. Nodrošināt jaunu infrastruktūru novadā

U.2.2. Resursu stiprināšana

SAV III: SADARBĪBAS AR LATVIJAS UN STARPTAUTISKIEM PARTNERIEM

U.3.1. Īstenot novada sadarbību Latvijas mērogā

U.3.2. Īstenot starptautiskus projektus

U.3.3. Rīkot starptautiskus pasākumus, konkursus, skates, sadarbībā ar privātajiem partneriem, uzņēmējiem

SAV IV: KULTŪRAS PIEDĀVĀJUMA DAUDZVEIDĪBA UN IZAICINĀJUMI

U.4.1. Veidot mērķtiecīgu un daudzveidīgu kultūras piedāvājumu dažādām iedzīvotāju grupām

SAV V: PĀRVALDĪBA

U.5.1. Nodrošināt informatīvo pieejamību un tehnoloģijas

**MĀRUPES
NOVADS**

Arta Vigule, Izglītības, kultūras un sporta
pārvaldes vadītājas vietniece kultūras jomā

28.11.24.